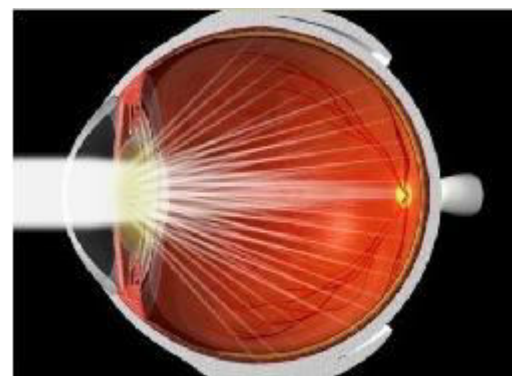
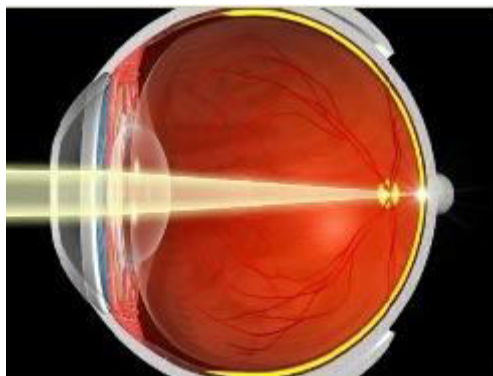
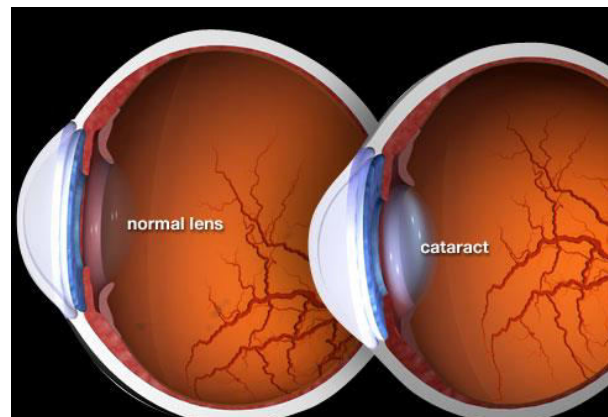

Information om grå stær (Katarakt)

Hvad er grå stær?

Grå stær er uklarheder i øjets linse. Linsen er placeret inde i øjet bag pupillen og regnbuehinden. Når linsen bliver uklar, forstyrres lyset i at komme korrekt ind i øjet, og synet forringes. Mange oplever det som tågesyn eller sløret syn og nogle oplever svære blændingsgener. Grå stær kan være medfødt, men risikoen for at få grå stær stiger med alderen især over 60 år.

Hvordan kan man få behandlet mod grå stær?

Grå stær kan kun behandles med en operation, hvor naturlig linse erstattes med en kunstig en.

Øjenklinikken i Kalundborg

Forundersøgelse

Før operationen skal der foretages en grundig øjenundersøgelse. Her konstaterer vi dine linseklarheder, men vi kan også afsløre evt. andre øjensygdomme der også kan være ansvarlige for dit dårlige syn. Ved forundersøgelsen måler vi ud hvilken linsestyrke skal du have i øjet ved operationen. Det bestemmer vi sådan at du skal kun have lille styrke til afstand, men næsten altid skal have læsebrille på. Brillerne kan bestilles først 2 måneder efter operationen/sidste operation. Hvis du er kontaktlinsebruger må du ikke have kontaktlinser på 7 dage før. Også ved forundersøgelsen får du information om operationen selv, dine valgmuligheder, dine opgaver omkring indgrebet og da skal du give dit samtykke. Da bookes operationstid. Der går som regel 1-4 uger mellem hver operation.

Før operationen

Ved forundersøgelsen får du udleveret elektronisk recept på de øjendråber, øjet skal dryppes med i de første uger efter operationen. Husk at købe dråberne inden operationen! Du skal altid bruge adskilte flasker til hver især øjet. Hvis du drypper i øjnene i forvejen (fx imod grøn stær), skal du også bruge adskilte flasker af de der øjendråber. Kan du ikke selv dryppe dit øje, beder vi hjemmesygeplejen komme og dryppe det.

Hvis du behandles med den blodfortyndende tablet Marevan, skal den værdi der viser behandlings effekt (INR) ligge under 2,5. Derfor skal du få taget blodprøve hos e.l. max 4-5 dage før operationen. Eliquis eller Xarelto skal pauseres 36 timer før operationen. De andre blodfortyndende mediciner må du tage lige som du pleje.

På operationsdagen

Det er vigtigt, at du føler dig nogenlunde rask og veltilpas på operationsdagen. Der må ikke være sår i nærheden af øjet. Hvis du observerer tegn på infektion eller sættes i behandling for infektion (fx blærebetændelse, tandbyld, lungebetændelse) umiddelbart før den planlagte operation, bedes du kontakte klinikken.

- Du må spise og drikke som du plejer.
- Du skal tage din vanlige medicin, men udelade vanddrivende medicin. Brug ikke øjendråberne Pilokarpin, Fotil eller Timpilo.
- Du skal undlade make-up og ansigtscreme.
- Du skal regne med at være i klinikken i ca. 1½ - 2 timer på operationsdagen.
- Du må ikke selv køre bil på operationsdagen. Hvis du har brug for kommunens kørselsordning/Falck skal du selv sørge for at bestille ud og hjem transport.
- Du får beroligende pille før operationen, derfor skal du have en med til at hjælpe dig hjem.
- Stærkt sollys kan være generende umiddelbart efter operationen. Derfor er det en god idé at medbringe et par solbriller til brug under hjemtransporten.

Når du ankommer, drypper vi dit øje flere gange med dråber, der bedøver, fjerner alle bakterier og udvider pupillen.

Operationen varer ca. et kvarter, er ganske smertefri og foregår i lokalbedøvelse uden stik. Der anvendes en teknik, så der ikke vil være sting, der skal fjernes.

Selve operationen:

Øjenklinikken i Kalundborg

Du skal sidde i en tandlægestol som lægges bagover. Du ligger bekvemt og afslappet. Personalet sørger for at du frit kan trække vejret.

Dit øje bliver vasket, øjet bliver dryppet en ekstra gang med bedøvende og du får lagt et tyndt papirstykke over ansigtet.

Operationen foregår i hyggelig stemning, og vi kan sagtens veksle et par ord i det kvarter, den varer. Du hører en sagte hvislen fra ultralyden, der opløser den grå linsekerne.

Ved operationens slutning får du et klart skjold på det opererede øje. Dette skjold må sidde på til næste morgen. Når operationen er overstået, skal du hvile dig et kvarter og efter kan du tage hjem.

Risiko og komplikationer:

Enhver operation indebærer en risiko for komplikationer. Grå stær-operation er dog en meget sikkert indgreb med kun få tilfælde af komplikationer. Under operationen kan det i ganske få tilfælde vise sig umuligt at få placeret den kunstige linse forsvarligt i linsekapslen. Da kan man i stedet være nødt til at anbringe den i spalten mellem linsekapslen og regnbuehinden i enten samme eller ved en anden operation få dage senere.

Risikoen for en alvorlig komplikation – herunder blindhed på øjet, er under 1 %. Årsagerne kan være hævelse af hornhinde, hævelse af nethindens centrum, ”den gule plet”, nethindeløsning eller infektion. En opstået komplikation kan medføre, at øjet på et senere tidspunkt skal opereres igen.

Efter operationen

På selve operationsdagen og natten derefter er øjet irriteret, det kan føles som om at der er grus i det. Det er også normalt at øjet er rødt og løber i vand, især de første dage. Der kan være lette til moderate smerter i det opererede øje. Der kan også være lidt kvalme. Mod smerterne kan du tage smertestillende håndkøbsmedicin, såsom Panodil, Pamol eller Pinex.

Du kan også opleve den første tid efter operationen som besværlig.

- Du kan måske fornemme skygger.
- Synet kan være uklart.
- Lyset kan blænde eller blinke.
- Farverne kan føles stærke og blå.

Disse gener forsvinder når øjet falder til ro.

Øjne reagerer forskelligt. De fleste ser godt allerede dagen efter operationen, men andre skal bruge nogle dage eller uger før synet bliver godt. Hos nogle kan det knapt nok ses at øjet er opereret, hvorimod andres øjne bliver røde. Det har ingen betydning for resultatet. Du vil måske opleve at synet på det ikke opererede øje forværres, det skyldes at synet på det opererede øje er blevet meget bedre.

Øjendrypning:

Det opererede øje skal dryppes med Voltabak øjendråber morgen, middag og aften eller Nevanac øjendråber om morgenen i de første 2-3 uger. Dagen efter operationen, tidligt i morgen skal du fjerne skjoldet og starte med at dryppe.

For udførelsen af øjendrypning se informationspjece ”Sådan drypper du øjne”.

Hvis du i forvejen drypper med øjendråber mod grøn stær, får du en dråbe ved slutning af operationen og du skal tage en pille kl. 18⁰⁰ den aften. Efter kontrol må du dryppe med grøn stær dråber, lige som du pleje, dog du skal bruge en flaske til hvert øje! Hvis du i forvejen drypper med

Øjenklinikken i Kalundborg

andre øjendråber, aftaler vi ved forundersøgelsen, hvordan du skal dryppe i forbindelse med operationen.

Hvis øjet væsker, eller der dannes skorper, kan øjenomgivelserne vaskes med postevand.

Forholdsregler efter operationen:

Du må gøre som du plejer

- Fx gøre lettere gymnastik.
- Købe ind.
- Cykle og rejse med bus/tog/fly.
- Se TV, brug computer og læse.
- Bade og vaske håret. (Undgå dog at få vand i øjet. Vask med hovedet bøjet bagover!)
- Vaske ansigt og øjenlåg. (Undgå dog at gnide eller trykke øjet).
- Bruge de gamle briller, hvis du synes du har glæde af dem.

Du må dog ikke i 3-4 uger efter operationen

- Bade i svømmehal, kar- eller spabad pga. risiko for infektion.
- Løfte meget tunge ting (over 5 kg).
- Færdes i meget støvede, urene omgivelser.
- Du skal undgå slag og stød imod øjet.
- Gnide i det nyopererede øje.
- Bøje kraftigt forover - gå i stedet ned i knæ!
- Dyrke hård sport eller anden hård kropslig aktivitet, dans, støvsugning, havearbejde.
- Bruge makeup

Du må aftale ved kontrollen hvornår du må genoptage bilkørsel.

Som hovedregel skal du regne med 4 ugers sygemelding. Har du hårdt fysisk arbejde, bør du vente til 6 uger efter operationen.

Først efter ca. 8 uger er synet på dit øje så stabilt, at du kan gå til optiker for at få ændret dit brilleglas. I den periode kan du måske anvende dine gamle briller eller købe en billig læsebrille. Øjet tager ikke skade af, at du anvender forkerte briller.

Kontakt øjenlæge ved akut problem

Hvis du efter operationen får problemer, skal du ringe til øjenklinikken eller kontakte skadestuen, specielt hvis:

- Synet pludselig forværres.
- Øjet bliver ildrødt eller gør ondt.
- Du af anden årsag er urolig for dine øjne.

Venlig hilsen

Øjenklinikken i Kalundborg

Skibbrogade 29.

4400 Kalundborg